

The background is a collage of various Czech banknotes. Visible denominations include 500 Kč (top left), 1000 Kč (top center), 2000 Kč (bottom center), and 10000 Kč (bottom right). The 10000 Kč note features a portrait of Tomáš Garrigue Masaryk. The 2000 Kč note features a portrait of Emma Destinnová. The 500 Kč note features a portrait of a woman. The 1000 Kč note features a portrait of a man. The 10000 Kč note also features a portrait of a man. The text "ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA" is visible on the 10000 Kč note.

Finanční gramotnost případová studie SFG kategorie II.

Lenka Krčálová, Barbora Samková, Antonín Slezák

Dotazník

- Vytvořili jsme online dotazník (Forms) pro naše spolužáky, abychom zjistili, jak nakládají se svými financemi.
- Obdrželi jsme 43 odpovědí.
- Většina dotázaných uvedla, že dostávají měsíčně 200,- až 500,- Kč.
- Zhruba 10 % dotazovaných nedostává kapesné vůbec.

Jak často dostáváte kapesné?

[Další podrobnosti](#)

● Jednu týdně	13
● Jednu měsíčně	15
● Nepravidelně	10
● Vůbec	5

Jakou formou dostáváte kapesné?

[Další podrobnosti](#)

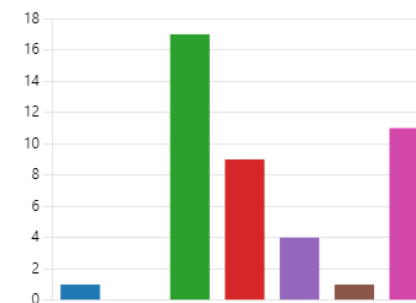
● V hotovosti	21
● Na účet	17
● Nedostávám kapesné	5

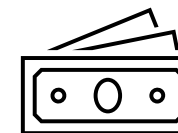
Jak velké dostáváte kapesné přepočteno na měsíc (čtyři a půl týdne)

[Další podrobnosti](#)

● Méně než 100 Kč	1
● 100 - 200 Kč	0
● 200 - 500 Kč	17
● 500 - 1000 Kč	9
● 1000 - 2000 Kč	4
● Více než 2000 Kč	1
● Jiné	11

Příjmy a modelová rodina

- Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v našem (Pardubickém) kraji činila 39 345,- Kč ve čtvrtém čtvrtletí roku 2023.

Medián byl 39 658,- Kč.

- V naší modelové rodině jeden z dospělých vydělává 35 162,- Kč měsíčně čisté mzdy a druhý dospělý 28 029,- Kč.

Čisté příjmy rodiny	
Čistá mzda 1. dospělého	35 162,25 Kč
Čistá mzda 2. dospělého	28 029,22 Kč
celkem	63 191,47 Kč

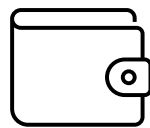
Výpočet čisté mzdy		
	1. dospělý	2. dospělý
Hrubá mzda	40 153,00 Kč	34 705,00 Kč
Zdravotní pojištění (4,5%)	-1 806,89 Kč	-1 561,73 Kč
Sociální pojištění (7,1%)	-2 850,86 Kč	-2 464,06 Kč
Daň z příjmu (15% z hrubé mzdy zaokrouhlené na stovky nahoru)	-6 030,00 Kč	-5 220,00 Kč
Sleva na poplatníka	2 570,00 Kč	2 570,00 Kč
Daňové zvýhodnění na děti (pouze u jednoho dospělého)	3 127,00 Kč	0,00 Kč
celkem	35 162,25 Kč	28 029,22 Kč

Rozpočet rodiny

Výdaje			
Pravidelné měsíční výdaje		Pravidelné roční výdaje	
Nájem	15 000,00 Kč	Povinné ručení auta	3 500,00 Kč
Nákup potravin	10 700,00 Kč	Odpady	2 600,00 Kč
Voda, teplo, společné prostory, fond oprav	5 600,00 Kč		
Palivo do auta	4 000,00 Kč		
Elektřina	2 400,00 Kč		
Oděvy a obuv	2 800,00 Kč		
Kapesné 1. dítěte	1 600,00 Kč		
Kapesné 2. dítěte	1 600,00 Kč		
Plyn (pouze vaření)	625,00 Kč		
Chovatelské potřeby (králík)	450,00 Kč		
Služby mobilních operátorů	1 400,00 Kč		
Drogerie	400,00 Kč		
Internet	350,00 Kč		
Televizní a rádiové služby	180,00 Kč		
Nepravidelné výdaje v tomto měsíci			
Kroužek 1. dítěte - plavání	2 900,00 Kč		
Kroužek 2. dítěte - basketbal	2 500,00 Kč		
Rodinný lístek do divadla	949,00 Kč		
Školní výlet	230,00 Kč		
celkem	53 684,00 Kč		
ušetřeno	9 507,47 Kč		

- Naše modelová rodina bydlí v pronajatém panelovém bytě 4+1.
- Údaje při výpočtu rozpočtu naší modelové rodiny jsme zjistili podle výdajů našich rodin.
- Poměr mezi nezbytnými a zbytnými výdaji jsme vypočítali, že činí 38 192,- Kč ku 16 001,- Kč.
- Pokud výdaje celé rodiny rozpočítáme mezi všechny členy domácnosti a přičteme výdaje pouze za nás, jedno dítě naší domácnost vyjde měsíčně zhruba na 15 tisíc korun.
- I my můžeme pomoci se snížením výdajů v naší domácnosti a to například tím, že nebudeme plýtvat energiemi, ani jídlem, nemusíme mít každý rok nový telefon, drahé oblečení. Rovněž si můžeme přispět z našich peněz na kroužky a naše jiné zájmové aktivity.

Naše kapesné

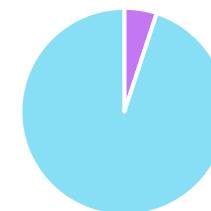
- **Naše měsíční kapesné** v modelové rodině činí **1600,- Kč**, ale hradíme si z něho ještě 880,- Kč na školní obědy a 240,- Kč na jízdné, tedy na naše potřeby zbývá 480,- Kč.
- Podle výsledků z dotazníků jsme zjistili, že většina našich spolužáků utrácí především za jídlo, nebo také za oblečení, boty, dárky, kosmetiku, nebo jinou zábavu.
- Každý by asi chtěl mít co nejvyšší kapesné.

Ale jaká je jeho ideální výše?

- Myslíme, že hodně záleží na tom, co vše si z kapesného hradíme.
- Měli bychom dostávat kapesné, aby pokrylo naše povinné výdaje, a aby něco také zbylo na naši zábavu.
- Ale zase není moc dobré mít kapesné až moc vysoké z důvodu, abychom se naučili nakládat s penězi.
- Myslíme, že v naší modelové rodině je kapesné dostatečně vysoké.
- Myslíme si, že po odečtení pevných výdajů je dobré, aby dětem zbylo zhruba 400,- Kč.
- Kapesné dětí v modelové rodině činí přibližně 5 % z celého rozpočtu.

Osobní rozpočet kapesného	
Pevné výdaje	
Školní obědy	880,00 Kč
Jízdné	240,00 Kč
Další výdaje	
Lístek do kina	235,00 Kč
Další jídlo	120,00 Kč
Dárek	100,00 Kč
celkem	1 575,00 Kč
zbývá	25,00 Kč

Jaký podíl rodinného rozpočtu tvoří naše kapesné?

■ kapesné pro obě děti ■ ostatní

Osobní rozpočet

Jak si vylepšit osobní rozpočet?

- Pokud s výší kapesného nejsme spokojeni, můžeme si nějaké peníze sami vydělat .
- Ti, kterým už bylo 15 let, a mají dokončenou základní školu, mají více možností. Mají na výběr z velkého množství brigád.
- Za brigádu si můžeme vydělat zhruba 900,- Kč za jeden celý den.
- Těm, kterým 15 let ještě nebylo to nemají tak jednoduché, ale mohou se domluvit s rodiči a dostávat peníze za nadstandardní pomoc nebo si říci o peníze třeba k narozeninám.
- Konkrétní částka záleží na druhu práce a domluvě.

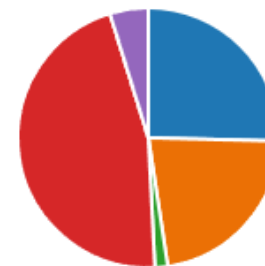
Jak nakládat s přebytkem?

- Když náš rozpočet skončí přebytkem - je to vždycky radost. Můžeme si za něj ihned něco koupit, nebo ho dále šetřit.
- Přes 75 % našich spolužáků uvedlo, že pokud jejich rozpočet skončí přebytkem, tak si ho nadále šetří.
- Při našem přebytku je nejlepší z finanční produktů použít spořicí účet.
- Při výběru se poradíme s rodiči.

Jak a kde máte úspory uložené?

[Další podrobnosti](#)

● Běžný účet	16
● Spořicí účet	14
● Jiné formy účtu	1
● Doma v kasičce	29
● Jiné	3

Co tedy znamená pojem „drahý“?

- Každý si pod tímto pojmem představí něco jiného.
- Shodli jsme se, že drahé jsou věci, které stojí více než by měly s ohledem na kvalitu produktu.
- Pro každého může být drahé něco jiného, může záležet na tom, kolik mají peněz.

Některé odpovědi z našeho online dotazníku:

- Něco, co si nekoupím, protože na to nemám dostatek peněz.
- Podle toho, jaká je to věc a jaká je její cena.
- Podle mě nelze toto přesně definovat, záleží na tom, co to je.
- Něco za co utratíme zbytečně moc peněz.
- Podle toho jak co, třeba rohlík za 5 Kč je drahý, ale obyčejné triko za 100 Kč je levné. Telefon za 30k bych si nekoupila :-), je to zbytečné.

Závěr

- Prokázali jsme, že modelová rodina dokáže se svým měsíčním rozpočtem vyjít, dokonce ušetří přibližně 9 tisíc korun.
- Z výsledků online dotazníku mezi spolužáky je zřejmé, že většina dokáže se svým kapesným dobře hospodařit, a že se jim dokonce daří část finančních prostředků šetřit.
- Pozitivní je, že naši spolužáci přemýšlí nad svými financemi a myslí na zhodnocení svých úspor i na to, jak ulehčit rodinnému rozpočtu 😊.

Zdroje:

Obr. 1. *Bankovky*. Online. I60 PUBLISHERS, S. R. O. I60. 2018. Dostupné z: <https://www.i60.cz/images/the-value-of-the-g3b7874c80-1920.jpg>. [cit. 2024-03-03].

Ostatní obrázky a ikony jsou z Microsoft fotobanky
Microsoft Forms